

Hallituksen esitys Eduskunnalle Jordanian kanssa sijoitusten vastavuoroisesta edistämisestä ja suojaamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Jordanian hashemiittisen kuningaskunnan kanssa marraskuussa 2006 allekirjoitetun sijoitusten vastavuoroista edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen. Sopimuksen avulla halutaan varmistaa suotuisat edellytykset toisen sopimuspuolen kansalaisten ja yritysten sijoituksille toisessa sopimusmaassa sekä tunnustetaan tarve suojella niitä.

Sopimus tulee voimaan 30 päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet

toisilleen täyttäneensä valtiosäännöissään sopimuksen voimaantulolle asetetut vaatimukset. Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee voimaan.

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

Suomen ja Jordanian väliset taloudelliset kontaktit ovat lisääntyneet Suomen EU-jäsenyyden myötä ja yhteistyö Barcelona prosessin puitteissa on ollut molemminpuolisesti rakentavaa ja hyödyllistä.

Taloudellisen kehityksen kannalta Jordania on alueen maista harvinainen, koska sillä ei ole omia öljyvaroja lainkaan. Kuningas Abdullah II onkin ryhtynyt pitkän tähtäimen toimenpiteisiin taloudellisten ongelmien ratkaisemiseksi. Askelia kohti yksityistämistä on otettu ja talouselämää elvytetty mm. kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) avulla. Jordania on vapauttanut kaupan sääntöjä ja maan jäsenyys maailman kauppajärjestössä (WTO), EU:n kanssa solmittu assosiaatiosopimus, Yhdysvaltojen kanssa solmittu vapaakauppasopimus sekä investointisuojaan parantaminen ovat olleet tärkeitä etappeja talouden kehittämisessä. Näiden sopimusten myötä Jordanian tuottavuus on parantunut ja kansainväliset investoinnit kasvaneet.

Suomen ja Jordanian väliset taloussuhteet perustuvat vuodelta 1988 olevaan taloudellista, teollista ja teknistä yhteistyötä käsittelevään TTT-sopimukseen. Sen puitteissa on myönnetty yhteistyövaroja useiden yritysten hankkeisiin ja maa on myös saanut korkotukiluottoja. Energia-ala ja yleensä maan infrastruktuurin parantamiseen suuntautuvat projektit ovat suomalaisyritysten mielenkiinnon kohteena. Suomen ja Jordanian välinen tavara-kauppa on Suomelle selvästi ylijäämäistä ja kasvoi vuonna 2006 voimakkaasti lähes 140 miljoonaan euroon. Jordaniassa on vierailut useita suomalaisia liikemiesvaltuuskuntia edistämässä sekä maiden välistä kauppaa että vientiä Irakiin. Suomen ja Jordanian välisen investointisopimuksen odotetaan lisäävän suomalaisten yritysten mielenkiintoa maata kohtaan. Yhtenä tärkeänä mahdollisuutena voidaan pitää sijoittumista Jordaniaan silmällä pitäen Irakin jälleenrakennusta kun se tulevaisuudessa käynnistyy.

Suomella on voimassa investointisuoja-sopimukset 58 maan kanssa.

Suomella on ennestään voimassa sijoitusten suojelua koskevat sopimukset seuraavien maiden kanssa: Albania (SopS 16/1999), Arabiemiraattien liitto (SopS 22/1997), Argentiina (SopS 21/1996), Armenia (SopS 32/2007), Azerbaidzhan (SopS 8/2005), Bosnia ja Hertsegovina (SopS 77/2001), Bulgaria (SopS 50/1999), Chile (SopS 23/1996), Dominikaaninen tasavalta (SopS 36/2007), Ecuador (SopS 79/2001), Egypti (SopS 11/2005), El Salvador (SopS 11/2003), Etelä-Afrikan tasavalta (SopS 8/2001), Etiopia (SopS 42/2007), Filippiinit (SopS 52/1999), Indonesia (SopS 34/1997), Guatemala (SopS 107/2006), Intia (SopS 30/2003), Iran (SopS 82/2004), Kazakstan (SopS 20/1998), Kiina (SopS 87/2006), Kirgisia (SopS 163/2004), Korean tasavalta (SopS 25/1996), Kroatia (SopS 92/2002), Kuwait (SopS 32/1997), Latvia (SopS 5/1993), Libanon (SopS 4/2000), Liettua (SopS 119/1992), Makedonia (SopS 21/2002), Malesia (SopS 79/1987), Marokko (SopS 28/2003), Meksiko (SopS 54/2000), Moldova (SopS 42/1997), Mosambik (SopS 93/2005), Namibia (SopS 42/2005), Nigeria (SopS 34/2007), Oman (SopS 18/1999), Peru (SopS 33/1996), Puola (SopS 28/1998), Qatar (SopS 37/2003), Romania (SopS 121/1992), Slovakia (SopS 37/1996), Slovenia (SopS 37/2000), Sri Lanka (SopS 54/1987), Tansania (SopS 94/2002), Thaimaa (SopS 35/1996), Tshekki (SopS 34/1994), Tunisia (SopS 52/2003), Turkki (SopS 29/1995), Ukraina (SopS 102/2005), Unkari (SopS 20/1989), Uruguay (SopS 84/2004), Uzbekistan (SopS 74/1993), Valko-Venäjä (SopS 89/1994), Venäjä (tehty Neuvostoliiton kanssa, SopS 58/1991, muutospöytäkirja SopS 57/1999), Vietnam (SopS 27/1996) sekä Viro (SopS 104/1992).

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Sopimuksen määräysten tavoitteina ovat lähinnä elinkeinoelämän sijoituksiin kohdistuvan mielivaltaisen kohtelun mahdollisuuksien vähentäminen ja sijoitusympäristön ennakoitavuuden lisääminen kohdemaassa. Sopimus pyrkii vähentämään ulkomaisiin sijoituksiin liittyvää poliittista maariskiä ja alentamaan siten yritysten sijoituskynnystä. So-

pimuksella halutaan vaikuttaa myös ulkomaisiin sijoituksiin liittyviä rahoituskustannuksia alentavasti.

Sopimuksessa määritellään sijoittajan, sijoituksen ja tuoton käsitteet sekä sopimuksen maantieteellinen soveltamisala. Sopimuksella edistetään sijoituksia yleisesti ja suojellaan maahan tehtyjä sijoituksia.

Sopimuksen mukaan kumpikin sopimuspuoli myöntää alueellaan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille oikeudenmukaisen kohtelun sekä täysimääräisen ja jatkuvan suojan. Sijoituksiin on sovellettava vähintään yhtä edullista kohtelua kuin omien sijoittajien tai suosituimmuusasemassa olevien maiden sijoittajien sijoituksille, riippuen siitä kumpi kohtelu on sijoittajan kannalta edullisempi.

Sopimuksessa tarkoitettuja sijoituksia ei voi pakkolunastaa tai kansallistaa muuten kuin ainoastaan syrjimättömyyden pohjalta ja yleisen edun sitä edellyttäessä. Toimenpiteeseen voidaan ryhtyä vain välitöntä, riittävää ja tosiasiallista korvausta vastaan asianmukaisin laillisin menettelyin.

Sodasta, aseellisesta selkkauksesta, hätätilasta tai vastaavasta johtuva sijoitusten kärsimä vahinko on hyvitablevä tai korvattava vähintään samantasoisesti kuin oman maan tai suosituimmuusasemassa olevien maiden sijoittajien osaksi tuleva hyvitys.

Sopimus mahdollistaa varojen välittömän siirtovapauden vaihdettavissa valuutoissa.

Siltä varalta että sijoittajan ja toisen sopimuspuolen välillä syntyy riitaisuuksia, sopimuksessa on määräykset tuomioistuinmenettelystä ja kansainvälisestä välimiesmenettelystä. Sopimuksen tulkintaan ja soveltamiseen liittyvät erimielisyydet sopijapuolten välillä ratkaistaan kutakin yksittäistapausta varten perustettavassa kansainvälisessä välimiesoikeudessa.

Esitys sisältää ehdotuksen blankettilaiksi, jolla saatetaan voimaan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset.

3 Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole suoranaisia valtiontaloudellisia vaikutuksia. Esityksellä pyritään edistämään suomalaisten yritysten toiminta-

mahdollisuuksia toisessa sopimusmaassa luomalla niiden sijoitustoiminnalle suotuisimmat ja turvatummat edellytykset.

4 Asian valmistelu

Suomella ei ole investointien edistämistä ja suojaamista koskeva sopimusta Jordanian kanssa. Viranomaisten ja teollisuuden järjestöjen välisessä yhteydenpidossa päädyttiin vuonna 1998 suosittamaan investointisopimusneuvottelujen aloittamista Jordanian kanssa. Suomi teki Jordanialle neuvottelualoitteen kesäkuussa 2001.

Ulkomaankauppaministeri Kimmo Sasin ja Jordanian teleministeri Fawaz Zubin tapaamisessa syyskuussa 2001 vahvistettiin, että investointisuojasopimus pyritään saamaan valmiiksi mahdollisimman pian.

Neuvottelut sovittiin pidettäväksi Ammanissa 19 - 21 päivänä marraskuuta

2001 joiden päätteksi investointisuojasopimus saatiin valmiiksi ja parafoitiin. Sopimus ei kuitenkaan heti edennyt allekirjoitusvaiheeseen, koska Jordania ei vastannut Suomen 11 päivänä joulukuuta 2002 päivätyllä nootilla ehdottamiin teknisluonteisiin korjauksiin. Suomen lukuisten kiirehtimisten jälkeen Jordania ilmoitti 1 päivänä helmikuuta 2006 hyväksyvänsä Suomen tekemät tekniset muutokset.

Ulkoasiainministeriö pyysi sopimuksen hyväksymistä varten lausunnot valtiovarainministeriöltä, kauppa- ja teollisuusministeriöltä, Finnfundilta, Finnvera Oyj:ltä, Invest in Finland säätiöltä, Kemianteollisuus ry:ltä, Keskuskauppakamarilta, Metalliteollisuuden keskusliitto ry:ltä, Metsäteollisuus ry:ltä, Suomen Pankilta, Suomen Pankkiyhdistys ry:ltä sekä Elinkeinoelämän keskusliitto ry:ltä.

Sopimus allekirjoitettiin Ammanissa 1 päivänä marraskuuta 2006.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Sopimuksen sisältö ja sen suhde Suomen lainsäädäntöön

Johdanto

Sopimuksen johdanto sisältää toteamukset ulkomaisten sijoitusten taloudellista kehitystä edistävään sekä elintasoja kohottavaan vaikutukseen, työntekijöiden oikeuksien edistämiseen, luopumatta yleisistä terveyteen, turvallisuuteen ja luonnonsuojeluun tähtäävistä periaatteista.

Artiklat

1 artikla. *Määritelmät.* Artiklassa määritellään sopimuksessa käytetyt käsitteet sijoitus, sijoittaja, tuotto ja sopimuspuolten alueet. Mikään varallisuuden sijoitus- tai jälleensijoitusmuodon muutos ei vaikuta varallisuuden luonteeseen sijoituksena.

2 artikla. *Sijoitusten edistäminen ja hyväksyminen.* Artiklan mukaan sopimuspuolet sitoutuvat edistämään toistensa sijoittajien sijoituksia ja hyväksyvät sijoitukset lakiensa ja määräystensä mukaisesti

3 artikla. *Sijoitusten suojaaminen.* Artiklan mukaan sopimuspuolet sitoutuvat edistämään toistensa sijoittajien sijoituksia ja sallivat sijoitukset lakiensa ja määräystensä mukaisesti sekä myöntävät niille oikeudenmukaisen kohtelun ja täysimääräisen ja jatkuvan suojan ja turvan. Sijoituksiin ja niihin liittyvään liiketoimintaan ei saa isäntävaltion taholta kohdistua kohtuuttomia tai mielivaltaisia toimenpiteitä.

4 artikla. *Sijoitusten kohtelu* Artikla velvoittaa isäntäsopimuspuolen takaamaan toisen sopimuspuolen sijoittajille ja näiden sijoituksille vähintään yhtä edullisen kohtelun kuin omille sijoittajilleen ja näiden sijoituksille tai suosituimman maan kohtelun sen mukaan, kumpi on sijoittajan kannalta edullisempi. Toisen osapuolen sijoittajien sijoituksiin ei kohdisteta minkäänlaisia suoritusvaateita.

Artiklassa määritellään myös poikkeukset pääsääntönä olevasta suosituimmuskoh-

telusta. Muun muassa alueelliset taloudelliset järjestöt ja tulliliitot erotetaan sopimuksen ulkopuolelle siten, että niistä koituvia etuja ei velvoiteta ulottamaan toisen sopimuspuolen sijoittajiin. Samoin sopimuksen ulkopuolelle suljetaan kansainvälisistä verosopimuksista aiheutuvat etuudet.

5 artikla. *Pakkolunastus.* Omaisuuden pakkolunastukselle tai kansallistamiselle asetetaan tiukempia edellytyksiä kuin kansallisessa lainsäädännössä on tapana. Niihin voi ryhtyä ainoastaan yleisen edun vaatiessa ja syrjimättömyyden pohjalta. Korvauksen on oltava välitön, riittävä ja tosiasiallinen. Korvauksen saaja on oikeutettu saamaan korvaussummalle käyvän koron maksupäivään asti. Korvauksen saajalla on oikeus saada lunastuspäätös nopeasti käsiteltäväksi isäntävaltion tuomioistuimessa tai muussa toimivaltaisessa viranomaisessa.

6 artikla. *Menetysten korvaaminen.* Artiklassa on määräykset siltä varalta, että sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille tapahtuu menetyksiä sodan, kapinan, kansallisen hätätilan, mellakan tai muun vastaavan häiriötilan johdosta. Jos isäntävaltiona oleva sopimuspuoli suorittaa asian johdosta sijoittajille korvauksia, on toisen sopimuspuolen sijoittajia kohdeltava vähintään yhtä edullisesti kuin isäntävaltion omia tai kolmannen valtion sijoittajia.

Isäntävaltio on 2 kappaleen mukaan kuitenkin tietyin lisäedellytyksin välittömästi vastuussa siitä toisen sopimuspuolen sijoittajille koituneesta vahingosta, jonka sen asevoimat tai viranomaiset ovat aiheuttaneet takavarikoimalla tai tuhoamalla näiden omaisuutta.

7 artikla. *Vapaat siirrot.* Sopimuksessa taataan vapaa siirto-oikeus pääomille, tuotoille, maksuille, korvauksille ja ulkomaisten työntekijöiden ansiotuloille edellyttäen, että verovelvollisuuksista on huolehdittu. Siirtojen tulee tapahtua viipymättä ja rajoituksitta vapaasti vaihdettavassa valuutassa voimassa olevaan markkinaehtoiseen vaihtokurssiin. Artiklassa säädetään myös käyvän kurssin määrittelystä poikkeustapauksissa. Jos sopi-

muspuoli aiheuttaa siirron viivästymisen, siirtoon sisältyy kyseisen valuutan markkina-koron mukainen korko siitä päivästä alkaen, jona siirtoa on pyydetty, siirtopäivään saakka, ja kyseinen sopimuspuoli vastaa sen maksamisesta.

8 artikla. *Sijaantulo.* Artiklassa tunnustetaan sopimuspuolten oikeudet sijaantulijana vahinkojen korvaustapauksissa.

9 artikla. *Sijoittajan ja sopimuspuolen väliset riidat.* Artiklassa määritellään menettelytavat sopimuspuolen ja toisen sopimuspuolen sijoittajan välisten riitojen ratkaisussa. Artiklan alussa todetaan neuvottelujen ensisijaisuus riitatilanteissa. Jos neuvottelut eivät johda ratkaisuun, voi sijoittaja viedä riidan isäntävaltion toimivaltaiseen tuomioistuimeen tai välimiesmenettelyyn.

Välimiesmenettelyyn turvautuessaan sijoittaja voi viedä riidan sijoituksia koskevien riitojen kansainvälisen ratkaisukeskuksen (ICSID) välimiesmenettelyyn, menettelyyn ICSID:n ylimääräisten järjestelyjen mukaisesti, jos vain toinen sopimuspuoli on ICSID:n jäsen tai välimiesmenettelyyn kansainvälisen kauppakamarin (ICC) sääntöjen mukaisesti tai tilapäiseen välimiesoikeuteen, joka perustetaan Yhdistyneiden Kansakuntien kansainvälisen kauppaoikeuden komitean (UNCITRAL) välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti, jolleivät osapuolet toisin sovi.

Sijoittaja, joka on saattanut riidan kansalliseen tuomioistuimeen tai kansainväliseen välimiesmenettelyyn, ei voi enää saattaa riitaa mihinkään muuhun tuomioistuimeen tai välimiesoikeuteen.

Sopimuspuolet sitoutuvat olemaan vetoamatta missään vaiheessa välitysmenettelyä sijoittajan vastaisesti siihen, että tämä on saanut korvauksen kärsimästään vahingosta vakuutus sopimuksen perusteella. Sopimuspuolet tunnustavat annettujen tuomioiden lopullisuuden ja sitovuuden sekä täytäntöönpanon alueellaan.

10 artikla. *Sopimuspuolten väliset riidat.* Artikla koskee sopimuspuolten eli hallitusten välisiä sopimuksen tulkinnasta ja soveltamisesta aiheutuvia riitoja, jotka artiklan 1 kappaleen perusteella tulee mahdollisuuksien mukaan ratkaista neuvotteluteitse. Jollei riitaa ole saatu ratkaistuksi kuuden kuukauden kuluessa, voi kumpikin sopimusvaltio artik-

lan 2 kappaleen mukaan saattaa riidan tilapäisen välimiesoikeuden käsiteltäväksi.

Artikla sisältää välimiesoikeuden perustamista, kokoonpanoa ja menettelytapoja koskevat määräykset.

11 artikla. *Luvat.* Artiklan mukaan sopimuspuolet kohtelevat lakiensa mukaisesti suotuisasti sijoituksiin liittyviä lupahakemuksia ja myöntävät luvat nopeasti. Sopimuspuolet sitoutuvat myöntämään lainsäädäntönsä puitteissa sijoituksiin liittyvän avainhenkilöstön ja lähimpien perheenjäsentensä väliaikaiset maahantulo- ja oleskeluluvat.

12 artikla. *Muiden määräysten soveltaminen.* Sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille turvataan sopimukseen verrattuna paremmat oikeudet silloin, kun hän on niihin kansallisen lainsäädännön tai kansainvälisen oikeuden velvoitteiden mukaan oikeutettu. Kumpikin sopimuspuoli noudattaa muita velvoitteita, joita sillä mahdollisesti on toisen sopimuspuolen sijoittajan yksittäisen sijoituksen osalta.

13 artikla. *Sopimuksen soveltaminen.* Artiklan mukaan sopimuksen määräyksiä sovelletaan sekä tuleviin että sopimuksen voima- saolopäivänä olemassa oleviin sijoituksiin. Sopimus ei kuitenkaan koske riitoja, jotka ovat syntyneet, eikä sellaisia vaateita, jotka on ratkaistu ennen sopimuksen voimaantuloa.

14 artikla. *Avoimuusperiaate.* Artikla sisältää määräykset noudatettavasta avoimuusperiaatteesta, jonka mukaan sopimuspuolet julkaisevat viipymättä kaikki toisen osapuolen sijoittajien sijoituksiin mahdollisesti vaikuttavat lait ja määräykset. Sopimus ei velvoita sopimuspuolia luovuttamaan luottamuksellisia, omistamiseen liittyviä, lainvalvontaa haittaavia tietoja sekä tietoja, joiden paljastaminen olisi sopimuspuolen asiakirjajulkisuutta koskevan lainsäädännön vastaista tai haittaisi yksittäisten sijoittajien oikeutettuja kaupallisia etuja.

15 artikla. *Neuvottelut.* Artiklan mukaan sopimuspuolet voivat neuvotella sopimuksen täytäntöönpanoon ja soveltamiseen liittyvistä kysymyksistä jommankumman sopimuspuolen esityksestä.

16 artikla. *Sopimuksen voimaantulo, voimassaoloaika ja voimassaolon päättyminen.*

Artikla sisältää tavanomaiset loppumääräykset sopimuksen voimaantulosta. Sopimus tulee voimaan 30 päivän kuluttua siitä, kun kumpikin sopimuspuoli on ilmoittanut toisilleen sopimuksen valtiosisäisten voimaansaattamisedellytysten täyttymisestä.

Sopimus on voimassa 20 vuotta ja sen jälkeen samoin ehdoin, kunnes jompikumpi sopimuspuoli ilmoittaa toiselle osapuolelle irtisanovansa sopimuksen kahdentoista kuukauden kuluttua. Irtisanomisen jälkeinen niin sanottu suoja-aika on kaksikymmentä vuotta.

Vertailu Suomen mallisopimukseen

Sopimus vastaa pitkälti Suomen tämän hetkistä mallisopimusta. Suomen mallisopimuksesta eroavat kohdat eivät vaikuta sopimuksen katteeseen eivätkä sen tavoitteisiin.

2 Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Lain 1 §:llä saatetaan voimaan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset.

2 §. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan tasavallan presidentin asetuksella. Laki on tarkoitus saattaa voimaan samanaikaisesti kuin sopimus tulee voimaan.

3 Voimaantulo

Sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen täyttäneensä valtiosäännöissään sopimuksen voimaantulolle asetetut vaatimukset. Esitykseen sisältyvä voimaansaattamislakiehdotus on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee voimaan.

4 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

4.1 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia mää-

räyksiä. Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan määräys on luettava lainsäädännön alaan kuuluvaksi, jos määräys koskee jonkin perustuslaisa turvattun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita, jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla tai jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on jo voimassa lain säännöksiä taikka siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Perustuslakivaliokunnan mukaan kansainvälisen velvoitteen määräys kuuluu näiden perusteiden mukaan lainsäädännön alaan siitä riippumatta, onko määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (PeVL 11/2000 vp ja PeVL 12/2000 vp).

Sopimuksen 1 artiklassa määritellään sopimuksessa käytetyt käsitteet. Aineellisten sopimusmääräysten sisältöön ja soveltamiseen välillisesti vaikuttavat määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan. Sopimuksen 1 artiklan määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan ja edellyttävät eduskunnan suostumusta.

Sopimuksen 5 artiklan mukaan sopimuspuoli saa pakkolunastaa toisen sopimuspuolen sijoittajien tekemiä sijoituksia ainoastaan artiklassa tarkemmin määritellyillä ehdoilla. Artiklassa on lisäksi määräyksiä tällaisen toimenpiteen johdosta maksettavista korvauksista ja niihin liittyvistä koroista. Perustuslain 15 §:n mukaan jokaisen omaisuus on turvattu ja omaisuuden pakkolunastuksesta yleiseen tarpeeseen täyttä korvausta vastaan säädetään lailla. Lisäksi artiklan edellä mainitut määräykset korvausten maksamisesta voivat olla osittain ristiriidassa pakkolunastuslainsäädännön kanssa. Sopimuksen 5 artiklan määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 6 artiklan 2 kappaleen mukaan sopimuspuolella on välitön vastuu tietyin edellytyksin vahingosta, joita sen asevoimat tai viranomaiset ovat aiheuttaneet takavari-koimalla tai tuhoamalla toisen sopimuspuolen sijoittajan tekemän sijoituksen tai sijoituksen osan. Valmiuslain (1080/1991) 37 §:n 1 momentin mukaan siinä tarkoitettujen toimenpiteiden johdosta kärsitystä vahingosta suoritetaan täysi korvaus. Pykälän 2 momen-

tin mukaan vahingosta suoritetaan kuitenkin vain kohtuullinen korvaus, jos vahinkoa on vahingon kärsineen varallisuusolot ja muut olosuhteet huomioon ottaen pidettävä vähäisenä tai jos valtionaloudelliset tai kansantaloudelliset syyt sitä vahinkojen suuren määrän vuoksi välttämättä vaativat. Sopimuksen 6 artiklan määräykset yhdessä 5 artiklan määräysten kanssa voivat olla ristiriidassa valmiuslain korvaussäännösten kanssa tai ainakin voivat valtioneuvoston harkintaa rajoittaen vaikuttaa tapaan, jolla valmiuslain säännöksiä sovelletaan. Määräykset kuuluvat sen vuoksi lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 9 artiklassa määritellään sijoittajan ja sopimuspuolen välisissä riidoissa noudatettavat menettelyt. Sopimuspuolet hyväksyvät omien tuomioistuintensa lisäksi myös välimiesoikeuden toimivallan sijoituksia koskevissa riitaisuuksissa. Välytstuomiot ovat lopullisia ja sitovia. Artiklassa tarkoitetussa välimiesmenettelyssä voi tulla Suomea sitovalla tavalla vahvistetuksi, miten tiettyä lainsäädännön alaan kuuluvaa sopimusmääräystä on tulkittava. Sopimuksen 9 artiklan määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 10 artiklan mukaan sopimuksen tulkintaa ja soveltamista koskevat sopimuspuolten väliset riitaisuudet voidaan ratkaista erityisessä välimiesmenettelyssä. Välimiesoikeuden päätös on sitova ja se voi koskea asioita, jotka kuuluvat Suomessa lainsäädännön alaan. Artiklassa tarkoitetussa välimiesmenettelyssä voi tulla Suomea sitovalla tavalla vahvistetuksi, miten tiettyä lainsäädännön alaan kuuluvaa sopimusmääräystä on

tulkittava. Tällaisen oikeudellisesti sitovan tulkinnan voidaan katsoa jossain määrin koskevan valtion täysivaltaisuutta ja kuuluvan lainsäädännön alaan.

4.2 Käsittelyjärjestys

Yleisperustelujen nykytilaa käsittelevässä jaksossa on lueteltu Suomen voimassa olevat sijoitusten suojelua koskevat sopimukset. Kaikkien sopimusten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamista koskevat lait on säädetty tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä. Nyt käsiteltävänä oleva sopimus sijoitusten edistämistä ja suojaamisesta Jordanian hashemiittisen kuningaskunnan kanssa ei poikkea voimassa olevista sopimuksista säätämisyjärjestyksen kannalta merkityksellisissä kohdin. Esitykseen sisältyvä lakiehdotus voidaan siten hyväksyä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että

Eduskunta hyväksyisi Ammanissa 1 päivänä marraskuuta 2006 tehdyn Suomen tasavallan ja Jordanian hashemiittisen kuningaskunnan välisen sijoitusten vastavuoroista edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen.

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

*Lakiehdotus***Laki****Jordanian kanssa sijoitusten vastavuoroisesta edistämisestä ja suojaamisesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Ammanissa 1 päivänä marraskuuta 2006 Suomen tasavallan ja Jordanian hashemiittisen kuningaskunnan välillä sijoitusten vastavuoroisesta edistämisestä ja suojaamisesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuu-

lutvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §
Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 25 päivänä toukokuuta 2007

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Ulkomaankauppa- ja kehitysministeri *Paavo Väyrynen*

*Sopimustekstit***SOPIMUS****AGREEMENT**

Suomen tasavallan hallituksen ja Jordanian hashemiittisen kuningaskunnan hallituksen välillä sijoitusten vastavuoroisesta edistämisestä ja suojaamisesta

between the Government of the Republic of Finland and the Government of the Hashemite Kingdom of Jordan on the Reciprocal Promotion and Protection of Investments

Suomen tasavallan hallitus ja Jordanian hashemiittisen kuningaskunnan hallitus, jäljempänä ”sopimuspuolet”, jotka

The Government of the Republic of Finland and the Government of the Hashemite Kingdom of Jordan, hereinafter referred to as the "Contracting Parties",

OVAT TIETOISIA tarpeesta suojata sopimuspuolen sijoittajien toisen sopimuspuolen alueella olevia sijoituksia ketään syrjimättä;

RECOGNISING the need to protect investments of the investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party on a non-discriminatory basis;

HALUAVAT lisätä sopimuspuolten välistä taloudellista yhteistyötä sellaisten sijoitusten osalta, joita sopimuspuolen kansalaiset ja yritykset ovat tehneet toisen sopimuspuolen alueella;

DESIRING to promote greater economic co-operation between them, with respect to investments by nationals and companies of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party;

TIEDOSTAVAT, että sopimus tällaisille sijoituksille myönnettävästä kohtelusta edistää yksityisen pääoman siirtoja ja sopimuspuolten taloudellista kehitystä;

RECOGNISING that agreement on the treatment to be accorded to such investments will stimulate the flow of private capital and the economic development of the Contracting Parties;

OVAT SAMAA MIELTÄ siitä, että vakaat puitteet sijoituksille edistävät taloudellisten voimavarojen mahdollisimman tehokasta käyttöä ja parantavat elintasoja;

AGREEING that a stable framework for investment will contribute to maximising the effective utilisation of economic resources and improve living standards;

OVAT TIETOISIA siitä, että taloudellisten yhteyksien ja liikeyhteyksien kehittäminen voi edistää kansainvälisesti tunnustettujen työelämään liittyvien oikeuksien kunnioittamista;

RECOGNISING that the development of economic and business ties can promote respect for internationally recognised labour rights;

OVAT SAMAA MIELTÄ siitä, että nämä tavoitteet voidaan saavuttaa lieventämättä vaatimuksia, jotka liittyvät yleisesti sovellettaviin terveyttä, turvallisuutta ja ympäristöä koskeviin toimenpiteisiin; ja

AGREEING that these objectives can be achieved without relaxing health, safety and environmental measures of general application; and

ovat päättäneet tehdä sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen;

Having resolved to conclude an Agreement concerning the promotion and protection of investments;

OVAT SOPINEET SEURAAVASTA:

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

1 artikla

Määritelmät

Tässä sopimuksessa:

1. ”Sijoitus” tarkoittaa kaikenlaista varallisuutta, jonka sopimuspuolen sijoittaja on perustanut tai hankkinut toisen sopimuspuolen alueella tämän sopimuspuolen lakien ja määräysten mukaisesti, mukaan luettuna erityisesti, ei kuitenkaan yksinomaan:

a) irtain ja kiinteä omaisuus tai omaisuuden kohdistuvat oikeudet, kuten kiinnitykset, pantti- ja pidätysoikeudet, vuokra- ja nautintaoikeudet ja muut vastaavat oikeudet;

b) yrityksen osakkeet ja joukkovelkakirjat tai muut osuudet yrityksestä;

c) vaateet rahaan tai oikeudet suoritteisiin, joilla on taloudellista arvoa;

d) henkiseen omaisuuteen kohdistuvat oikeudet, kuten patentit, tekijänoikeudet, tavaramerkit, teolliset mallioikeudet, toiminimet, maantieteelliset merkinnät sekä tekniset valmistusmenetelmät, tietotaito ja goodwill-arvo; ja

e) lakiin, hallinnolliseen toimenpiteeseen tai toimivaltaisen viranomaisen kanssa tehtyyn sopimukseen perustuvat toimiluvat, mukaan luettuna luvat etsiä, ottaa käyttöön, louhia tai hyödyntää luonnonvaroja.

Myös sellaiset sijoitukset, joita sopimuspuolen oikeushenkilö on tehnyt tämän sopimuspuolen alueella, mutta jotka ovat tosiasiallisesti toisen sopimuspuolen sijoittajien omistuksessa tai suorassa tai välillisessä hallinnassa, katsotaan viimeksi mainitun sopimuspuolen sijoittajien sijoituksiksi, jos ne on tehty ensin mainitun sopimuspuolen lakien ja määräysten mukaisesti.

Mikään varallisuuden sijoitus- tai jälleensijoitusmuodon muutos ei vaikuta varallisuuden luonteeseen sijoituksena.

2. ”Tuotto” tarkoittaa sijoituksesta saatuja tuloja ja siihen sisältyy erityisesti, ei kuitenkaan yksinomaan voitto, osingot, korot, rojalit, omaisuuden luovutusvoitto tai sijoitukseen liittyvät luontoissuoritukset.

Article 1

Definitions

For the purpose of this Agreement:

1. The term "investment" means every kind of asset established or acquired by an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in accordance with the laws and regulations of the latter Contracting Party, including in particular, though not exclusively:

(a) movable and immovable property or any property rights such as mortgages, liens, pledges, leases, usufruct and similar rights;

(b) shares in and stocks and debentures of a company or any other forms of participation in a company;

(c) claims to money or rights to a performance having a financial value;

(d) intellectual property rights, such as patents, copyrights, trade marks, industrial designs, business names, geographical indications as well as technical processes, know-how and goodwill; and

(e) concessions conferred by law, by an administrative act or under a contract by a competent authority, including concessions to search for, develop, extract or exploit natural resources.

Investments made in the territory of one Contracting Party by any legal entity of that same Contracting Party, but actually owned or controlled, directly or indirectly, by investors of the other Contracting Party, shall likewise be considered as investments of investors of the latter Contracting Party if they have been made in accordance with the laws and regulations of the former Contracting Party.

Any change in the form in which assets are invested or reinvested does not affect their character as investments.

2. The term "returns" means the amounts yielded by investments and shall in particular, though not exclusively, include profits, dividends, interest, royalties, capital gains or any payments in kind related to an investment.

Uudelleen sijoitetulle tuotolle myönnetään sama kohtelu kuin alkuperäiselle sijoitukselle.

3. ”Sijoittaja” tarkoittaa kummankin sopimuspuolen osalta:

a) luonnollista henkilöä, joka on jommankumman sopimuspuolen kansalainen ja tekee sijoituksen toisen sopimuspuolen alueelle;

b) oikeushenkilöä, esimerkiksi yhtiötä, yhtymää, toiminimeä, taloudellista yhdistystä, yleishyödyllistä laitosta tai järjestöä, joka on perustettu, muodostettu tai muutoin asianmukaisesti järjestetty jommankumman sopimuspuolen lakien ja määräysten mukaisesti ja jonka rekisteröity toimipaikka on saman sopimuspuolen alueella ja joka harjoittaa tosiasiallista liiketoimintaa tällä alueella ja tekee sijoituksen toisen sopimuspuolen alueelle, riippumatta siitä, onko sen tarkoituksena taloudellisen voiton tuottaminen ja onko sen vastuuta rajoitettu.

4. ”Alue” tarkoittaa sopimuspuolen maa-alueita, sisäisiä aluevesiä ja aluemerta ja niiden yläpuolella olevaa ilmatilaa sekä alueiden ulkopuolisia merivyöhykkeitä, mukaan luettuna merenpohja ja sen sisusta, joihin näiden kyseisellä sopimuspuolella on täysivaltaiset oikeudet tai lainkäyttövalta voimassa olevan kansallisen lainsäädäntönsä ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti näiden alueiden luonnonvarojen tutkimisen ja hyödyntämisen osalta.

2 artikla

Sijoitusten edistäminen ja hyväksyminen

Kumpikin sopimuspuoli edistää alueellaan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksia ja hyväksyy tällaiset sijoitukset lakiansa ja määräystensä mukaisesti.

3 artikla

Sijoitusten suojaaminen

1. Kumpikin sopimuspuoli myöntää alueellaan täysimääräisen suojan ja turvan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille ja niiden tuotolle.

2. Kumpikaan sopimuspuoli ei haittaa mie-

Reinvested returns shall enjoy the same treatment as the original investment.

3. The term “investor” means in respect of either Contracting Party:

(a) any natural person, a national of a Contracting Party who makes an investment in the territory of the other Contracting Party;

(b) any legal person such as company, corporation, firm, partnership, business association, institution or organisation incorporated, constituted or otherwise duly organised in accordance with the laws and regulations of one Contracting Party, having its registered office and performing real business activity in the territory of the same Contracting Party and making an investment in the territory of the other Contracting Party, whether or not for profit and whether its liabilities are limited or not.

4. The term "territory" means the land territory, internal waters and territorial sea of the Contracting Party and the airspace above them, as well as the maritime zones beyond the territorial sea, including the seabed and subsoil, over which that Contracting Party exercises sovereign rights or jurisdiction in accordance with its national laws in force and international law, for the purpose of exploration and exploitation of the natural resources of such areas.

Article 2

Promotion and Admission of Investments

Each Contracting Party shall promote in its territory investments by investors of the other Contracting Party and shall, in accordance with its laws and regulations, admit such investments.

Article 3

Protection of Investments

1. Each Contracting Party shall extend in its territory full protection and security to investments and returns of investors of the other Contracting Party.

2. Neither Contracting Party shall hamper,

livaltaisain tai syrjivin toimenpitein tällaisten sijoitusten hankintaa, hoitoa, ylläpitoa, käyttöä, hyödyntämistä, laajentamista, myyntiä tai muuta luovuttamista.

3. Kummankin sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille ja niiden tuotolle myönnetään oikeudenmukainen kohtelu toisen sopimuspuolen alueella.

4 artikla

Sijoitusten kohtelu

1. Kumpikin sopimuspuoli myöntää toisen sopimuspuolen sijoittajille, näiden sijoituksille ja niiden tuotolle vähintään yhtä edullisen kohtelun kuin se myöntää omille sijoittajilleen, näiden sijoituksille ja niiden tuotolle sijoitusten hankinnan, laajentamisen, toiminnan, hoidon, ylläpidon, käytön, hyödyntämisen ja myynnin tai muun luovuttamisen osalta.

2. Kumpikin sopimuspuoli myöntää toisen sopimuspuolen sijoittajille, näiden sijoituksille ja niiden tuotolle vähintään yhtä edullisen kohtelun kuin se myöntää suosituimmuusasemassa olevan maan sijoittajille, näiden sijoituksille ja niiden tuotolle niiden perustamisen, hankinnan, laajentamisen, toiminnan, hoidon, ylläpidon, käytön, hyödyntämisen ja myynnin tai muun luovuttamisen osalta.

3. Kumpikin sopimuspuoli myöntää toisen sopimuspuolen sijoittajille, näiden sijoituksille ja niiden tuotolle tämän artiklan 1 ja 2 kappaleen edellyttämistä kohteluista paremman sen mukaan, kumpi niistä on sijoittajille tai sijoituksille ja niiden tuotolle edullisempi.

4. Kumpikaan sopimuspuoli ei alueellaan määrää toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksiin kohdistuvia tarvikkeiden hankintaa, tuotantovälineitä, toimintaa, kuljetuksia tai tuotteiden markkinointia koskevia pakottavia toimenpiteitä tai anna muita vastaavia määräyksiä, joilla on kohtuuttomia tai syrjiviä vaikutuksia.

5. Tämän artiklan 3 kappaleen määräysten ei katsota velvoittavan sopimuspuolta myöntämään toisen sopimuspuolen sijoittajille kohtelua, etua tai erivapautta, jonka myöntäminen voi perustua olemassa olevaan tai tulevaan:

by arbitrary or discriminatory measures, the acquisition, management, maintenance, use, enjoyment, expansion, sale or other disposal of such investments.

3. Investments and returns of investors of either Contracting Party shall be accorded fair and equitable treatment in the territory of the other Contracting Party.

Article 4

Treatment of Investments

1. Each Contracting Party shall accord to investors of the other Contracting Party and to their investments and returns, a treatment no less favourable than the treatment it accords to its own investors and their investments and returns with respect to the acquisition, expansion, operation, management, maintenance, use, enjoyment and sale or other disposal of investments.

2. Each Contracting Party shall accord to investors of the other Contracting Party and to their investments and returns, a treatment no less favourable than the treatment it accords to investors of the most favoured nation and to their investments and returns with respect to the establishment, acquisition, expansion, operation, management, maintenance, use, enjoyment, and sale or other disposal of investments.

3. Each Contracting Party shall accord to investors of the other Contracting Party and to their investments and returns the better of the treatments required by paragraph 1 and paragraph 2 of this Article, whichever is the more favourable to the investors or investments and returns.

4. Neither Contracting Party shall in its territory impose mandatory measures on investments by investors of the other Contracting Party, concerning purchase of materials, means of production, operation, transport, marketing of products or similar orders having unreasonable or discriminatory effects.

5. The provisions of paragraph 3 of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege which may be extended by virtue of any ex-

a) vapaakauppa-alueeseen, tulliliittoon, yhteismarkkina-alueeseen, talous- ja rahanliittoon tai muuhun vastaavaan alueelliseen yhdentymissopimukseen, jonka osapuolena sopimuspuoli on tai jonka osapuoleksi se voi tulla, tai

b) kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevaan sopimukseen tai muuhun kokonaan tai pääasiassa verotusta koskevaan kansainväliseen sopimukseen tai järjestelyyn.

5 artikla

Pakkolunastus

1. Sopimuspuolen sijoittajien toisen sopimuspuolen alueella olevia sijoituksia ei pakkolunasteta tai kansallisteta eikä niihin kohdisteta muita suoria tai välillisiä toimenpiteitä, joilla on pakkolunastusta tai kansallistamista vastaava vaikutus (jäljempänä "pakkolunastus"), ellei sitä tehdä yleisen edun vuoksi, ketään syrjimättä, oikeudenmukaista menettelyä noudattaen ja maksamalla siitä välitön, riittävä ja tosiasiallinen korvaus.

2. Tällaisen korvauksen on vastattava pakkolunastetun sijoituksen käypää arvoa, joka sillä oli välittömästi ennen pakkolunastuksen suorittamista tai ennen kuin pakkolunastus tuli yleiseen tietoon, sen mukaan kumpi ajankohdista on aikaisempi. Käypä arvo määritetään yleisesti hyväksytyjen arvonmäärittämissä periaatteiden mukaisesti, ottaen huomioon muun muassa sijoitetun pääoman, todellisen jälleenhankinta-arvon, arvonnousun, nykyisen tuoton, odotettavissa olevan myöhemmän tuoton, goodwill-arvon ja muut merkittävät tekijät.

3. Korvauksen tulee olla täysin realisoitavissa ja se maksetaan rajoituksetta ja viipymättä. Korvaukseen sisältyy maksuvaluutan markkinakoron mukainen korko pakkolunastetun omaisuuden menettämispäivästä korvauksen maksupäivään saakka.

4. Sopimuspuolet vahvistavat, että sopimuspuolen pakkolunastaessa kokonaan tai osittain sellaisen yrityksen varat, joka on perustettu tai muodostettu tämän sopimuspuolen omalla alueella voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti, ja jonka osakkeita toisen

isting or future:

(a) free trade area, customs union, common market, economic and monetary union or similar regional integration agreements to which the Contracting Party is or may become a Party; or

(b) agreement for the avoidance of double taxation or any other international agreement or arrangement, wholly or mainly related to taxation.

Article 5

Expropriation

1. Investments by investors of a Contracting Party in the territory of the other Contracting Party shall not be expropriated, nationalised or subjected to any other measures, direct or indirect, having an effect equivalent to expropriation or nationalisation (hereinafter referred to as "expropriation"), except for a purpose which is in the public interest, on a non-discriminatory basis, in accordance with due process of law, and against prompt, adequate and effective compensation.

2. Such compensation shall amount to the fair value of the expropriated investment at the time immediately before the expropriation or before the impending expropriation became public knowledge, whichever is the earlier. The fair value shall be determined in accordance with generally accepted principles of valuation, taking into account, inter alia, the capital invested, replacement value, appreciation, current returns, the projected flow of future returns, goodwill and other relevant factors.

3. Compensation shall be fully realisable and shall be paid without any restriction or delay. It shall include interest at a commercial rate established on a market basis for the currency of payment from the date of dispossession of the expropriated property until the date of actual payment.

4. The Contracting Parties affirm that when a Contracting Party expropriates the assets or a part thereof of a company which has been incorporated or constituted in accordance with the law in force in its territory, and in which investors of the other Contracting

sopimuspuolen sijoittajat omistavat, tai kun pakkolunastuksen kohde on sopimuspuolen alueella perustettu yhteisyritys, isäntäsopimuspuoli varmistaa, että kyseisen yrityksen tai yhteisyrityksen pakkolunastusajankohtana olemassa olevan yhtiöjärjestyksen ja muiden merkittävien asiakirjojen määräyksiä kunnioitetaan täysimääräisesti.

5. Sijoittajalla, jonka sijoituksia pakkolunastetaan, on oikeus saada tapauksensa viipymättä kyseisen sopimuspuolen oikeusviranomaisten tai muiden toimivaltaisten viranomaisten käsiteltäväksi sekä oikeus sijoitustensa arvonmääritykseen tässä artiklassa mainittujen periaatteiden mukaisesti.

6 artikla

Menetysten korvaaminen

1. Sopimuspuoli myöntää toisen sopimuspuolen sijoittajille, joiden kyseisen sopimuspuolen alueella oleville sijoituksille aiheutuu menetyksiä tällä alueella olevan sodan tai muun aseellisen selkkauksen, kansallisen hätätilan, kansannousun, kapinan tai mellakan vuoksi, edunpalautuksen, hyvityksen, korvauksen tai muun järjestelyn osalta vähintään yhtä edullisen kohtelun kuin se myöntää omille sijoittajilleen tai suosituimmuusasemassa olevan maan sijoittajille, sen mukaan kumpi niistä on sijoittajan mukaan edullisempi.

2. Sen vaikuttamatta tämän artiklan 1 kappaleen soveltamiseen, sopimuspuolen sijoittajalle, joka kyseisessä kappaleessa tarkoitussa tilanteessa kärsii toisen sopimuspuolen alueella menetyksiä, jotka johtuvat:

a) siitä, että viimeksi mainitun sopimuspuolen asevoimat tai viranomaiset ovat pakko-ottaneet sen sijoituksen tai sijoituksen osan, tai

b) siitä, että viimeksi mainitun sopimuspuolen asevoimat tai viranomaiset ovat tuhonneet sen sijoituksen tai sijoituksen osan, vaikka tilanne ei olisi edellyttänyt sitä,

myönnetään viimeksi mainitun sopimuspuolen toimesta edunpalautus tai korvaus, jonka tulee kummassakin tapauksessa olla välitön, riittävä ja tosiasiallinen, ja myönnettävän korvauksen on oltava täysin realisoitavissa, se on maksettava viipymättä, ja siihen

Party own shares, or when the object of expropriation is a joint-venture constituted in the territory of a Contracting Party, the host Contracting Party shall ensure that the articles of association and possible other relevant documents of the companies or joint-ventures concerned, as they exist at the time of expropriation, are fully respected.

5. The investor whose investments are expropriated shall have the right to prompt review of its case and of valuation of its investments in accordance with the principles set out in this Article, by a judicial or other competent authority of that Contracting Party.

Article 6

Compensation for Losses

1. Investors of one Contracting Party whose investments in the territory of the other Contracting Party suffer losses owing to war or other armed conflict, a state of national emergency, revolt, insurrection or riot in the territory of the latter Contracting Party, shall be accorded by the latter Contracting Party, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, a treatment no less favourable than the one accorded by the latter Contracting Party to its own investors or investors of the most favoured nation, whichever, according to the investor, is the more favourable.

2. Without prejudice to paragraph 1 of this Article, investors of one Contracting Party who, in any of the situations referred to in that paragraph, suffer losses in the territory of the other Contracting Party resulting from:

(a) requisitioning of its investment or a part thereof by the latter's armed forces or authorities, or

(b) destruction of its investment or a part thereof by the latter's armed forces or authorities, which was not required by the necessity of the situation,

shall be accorded by the latter Contracting Party restitution or compensation which in either case shall be prompt, adequate and effective and with respect to any resulting compensation, shall be fully realisable, shall be paid without delay, and shall include interest

on sisällyttävä maksuvaluutan markkinakoron mukainen korko pakko-oton tai tuhoamisen ajankohdasta maksupäivään saakka.

at a commercial rate established on a market basis for the currency of payment from the date of requisitioning or destruction until the date of actual payment.

7 artikla

Article 7

Vapaat siirrot

Free Transfer

1. Kumpikin sopimuspuoli takaa toisen sopimuspuolen sijoittajille oikeuden siirtää vapaasti ja viipymättä näiden sijoituksia ja sijoituksiin liittyviä siirtomaksuja alueelleen ja alueeltaan. Näihin siirtomaksuihin sisältyvät erityisesti, ei kuitenkaan yksinomaan:

- a) alkupääoma sekä sijoituksen ylläpitämiseen tai kasvattamiseen tarkoitetut lisäsummat;
- b) tuotto;
- c) sopimuksen, myös lainasopimuksen, perusteella suoritettavat maksut;
- d) kokonaan tai osittain tapahtuvasta sijoituksen mynnistä tai rahaksimuuttamisesta saadut tulot;
- e) tämän sopimuksen 5, 6 ja 8 artiklan mukaisesti maksettavat korvaukset;
- f) sijoitusta koskevan riidan ratkaisemisesta johtuvat maksut;
- g) sijoituksen yhteydessä ulkomailta palkatun henkilökunnan ansiotulot ja muut palkkiot.

2. Kumpikin sopimuspuoli varmistaa myös, että tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitetut siirtomaksut tehdään rajoituksetta vapaasti vaihdettavassa valuutassa ja siirtopäivänä vallitsevan, siirrettävään valuuttaan sovellettavan markkinakurssin mukaisesti ja että ne ovat välittömästi siirrettävissä.

3. Jos valuuttamarkkinoita ei ole käytävissä, sovellettava vaihtokurssi vastaa viimeisintä vaihtokurssia, jota on käytetty valuuttojen muuttamiseksi erityisnosto-oikeuksiksi.

4. Mikäli isäntäsopimuspuoli aiheuttaa siirron viivästymisen, siirtoon sisältyy kyseisen valuutan markkinakoron mukainen korko siitä päivästä alkaen, jona siirtoa on pyydetty, siirtopäivään saakka, ja kyseinen sopimuspuoli vastaa sen maksamisesta.

1. Each Contracting Party shall ensure to investors of the other Contracting Party the free transfer, into and out of its territory without delay, of their investments and transfer payments related to investments. Such payments shall include in particular, though not exclusively:

- (a) the initial capital and additional amounts to maintain or increase an investment;
- (b) returns;
- (c) payments made under a contract including a loan agreement;
- (d) proceeds from the sale or liquidation of all or any part of an investment;
- (e) payments of compensation under Articles 5, 6 and 8 of this Agreement;
- (f) payments arising out of the settlement of an investment dispute;
- (g) earnings and other remuneration of personnel engaged from abroad in connection with an investment.

2. Each Contracting Party shall further ensure that the transfer payments referred to in paragraph 1 of this Article shall be made without any restriction in a freely convertible currency and at the prevailing market rate of exchange applicable on the date of transfer to the currency to be transferred and shall be immediately transferable.

3. In the absence of a market for foreign exchange, the rate to be used shall be the most recent exchange rate for the conversion of currencies into Special Drawing Rights.

4. In case of a delay in transfer caused by the host Contracting Party, the transfer shall also include interest at a commercial rate established on a market basis for the currency in question from the date on which the transfer was requested until the date of actual transfer and shall be borne by that Contracting Party.

8 artikla

Sijaantulo

1. Jos sopimuspuoli tai sen edustajaksi määrätty taho (tässä artiklassa "ensin mainittu sopimuspuoli") suorittaa maksun toisen sopimuspuolen (tässä artiklassa "viimeksi mainittu sopimuspuoli") alueella olevaan sijoitukseen liittyvän korvausvastuun perusteella, viimeksi mainittu sopimuspuoli tunnustaa:

a) vahingonkorvausta saavan osapuolen kaikkien oikeuksien ja vaateiden siirtämisen ensin mainitulle sopimuspuolelle lain nojalla tai oikeustoimella; ja

b) ensin mainitun sopimuspuolen oikeuden käyttää näitä oikeuksia ja saattaa voimaan näitä vaateita sijaantulon perusteella samassa määrin kuin vahingonkorvausta saava osapuoli sekä sen velvoitteet, jotka liittyvät sijoitukseen.

2. Ensin mainitulla sopimuspuolella on kaikissa tapauksissa oikeus:

a) sille siirrettyjen oikeuksien, vaateiden ja velvoitteiden osalta; ja

b) sille näiden oikeuksien ja vaateiden perusteella suoritettujen maksujen osalta samaan kyseisen sijoituksen ja sen tuoton kohteluun kuin vahingonkorvausta saavalla osapuolella oli tämän sopimuksen perusteella.

9 artikla

Sijoittajan ja sopimuspuolen väliset riidat

1. Sopimuspuolen ja toisen sopimuspuolen sijoittajan väliset riidat, jotka johtuvat sijoituksesta, tulisi ratkaista sovinnollisesti kyseisten osapuolten kesken.

2. Jollei riitaa pystytä tällä tavoin ratkaisemaan, riita voidaan sijoittajan valinnan mukaisesti saattaa:

a) sen sopimuspuolen toimivaltaiseen tuomioistuimeen, jonka alueella sijoitus on tehty; tai

b) ratkaistavaksi välimiesmenettelyn

Article 8

Subrogation

1. If one Contracting Party or its designated Agency (for the purpose of this

Article: the "First Contracting Party") makes a payment under an indemnity given in respect of an investment in the territory of the other Contracting Party (for the purpose of this Article; the "Second Contracting Party"), the Second Contracting Party shall recognise:

(a) the assignment to the First Contracting Party by law or by legal transaction of all the rights and claims of the party indemnified; and

(b) that the First Contracting Party is entitled to exercise such rights and enforce such claims by virtue of subrogation, to the same extent as the party indemnified, and it shall assume the obligations related to the investment.

2. The First Contracting Party shall be entitled in all circumstances:

(a) in respect of the rights, claims and obligations acquired by it by virtue of the assignment; and

(b) in respect of payments received by it in pursuance of those rights and claims to the same treatment as the party indemnified was entitled to receive by virtue of this Agreement, in respect of the investment concerned and its related returns.

Article 9

Disputes Between an Investor and a Contracting Party

1. Any dispute arising from an investment between one Contracting Party and an investor of the other Contracting Party should be settled amicably between the two parties concerned.

2. If the dispute cannot be thus settled, it may, at the choice of the investor, be submitted:

(a) to the competent courts of the Contracting Party in whose territory the investment is made; or

(b) to arbitration by the International

avulla sijoituksia koskevien riitaisuuksien kansainväliseen ratkaisukeskukseen (ICSID), joka on perustettu 18 päivänä maaliskuuta 1965 Washingtonissa allekirjoitettavaksi avatun, valtioiden ja toisten valtioiden kansalaisten välisten sijoituksia koskevien riitaisuuksien ratkaisemista koskevan yleissopimuksen mukaisesti (jäljempänä "keskus"), jos keskus on käytettävissä; tai

c) välimiesmenettelyyn keskuksen ylimääräisten järjestelyjen mukaisesti, jos ainoastaan toinen sopimuspuolista on allekirjoittanut tämän kappaleen b kohdassa tarkoitetun yleissopimuksen; tai

d) välimiesmenettelyyn kansainvälisen kauppakamarin (ICC) välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti; tai

e) tilapäiseen välimiesoikeuteen, joka perustetaan Yhdistyneiden Kansakuntien kansainvälisen kauppaoikeuden komitean (UNCITRAL) välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti, elleivät riidan osapuolet toisin sovi.

3. Sijoittaja, joka on saattanut riidan kansalliseen tuomioistuimeen tämän artiklan 2 kappaleen a kohdan mukaisesti tai johonkin 2 kappaleen b–e kohdassa mainittuun välimiesmenettelyyn, ei saa saattaa riitaa mihinkään muuhun tuomioistuimeen tai välimiesoikeuteen. Tuomioistuinta tai välimiesoikeutta koskeva sijoittajan valinta on lopullinen ja sitova.

4. Kumpikaan sopimuspuolista, joka on riidan osapuolena, ei voi esittää vastalauseita missään välimiesmenettelyn tai välimiestuomion täytäntöönpanon vaiheessa sillä perusteella, että sijoittaja, joka on riidan toisena osapuolena, on saanut vakuutuksen perusteella hyvityksen, joka kattaa sen menetykset kokonaan tai osittain.

5. Välimiestuomio on lopullinen ja sitoo riidan osapuolia, ja se pannaan täytäntöön kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID), established pursuant to the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, opened for signature at Washington on 18 March 1965 (hereinafter referred to as the "Centre"), if the Centre is available; or

(c) to arbitration by the Additional Facility of the Centre, if only one of the Contracting Parties is a signatory to the Convention referred to in subparagraph (b) of this paragraph; or

(d) by arbitration in accordance with the Rules of Arbitration of the International Chamber of Commerce (ICC); or

(e) to any ad hoc arbitration tribunal which unless otherwise agreed on by the parties to the dispute, is to be established under the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL).

3. An investor who has submitted the dispute to a national court in accordance to paragraph 2 (a) of this Article or to one of the arbitration procedures mentioned in paragraphs 2 (b) to (e), shall not have the right to pursue his case in any other court or tribunal. The investor's choice as to the court or arbitral tribunal is final and binding.

4. Neither of the Contracting Parties, which is a party to a dispute, can raise an objection, at any phase of the arbitration procedure or of the execution of an arbitral award, on account of the fact that the investor, which is the other party to the dispute, has received an indemnification covering a part or the whole of its losses by virtue of an insurance.

5. The award shall be final and binding on the parties to the dispute and shall be enforced in accordance with national law.

10 artikla

Sopimuspuolten väliset riidat

1. Sopimuspuolten väliset riidat, jotka koskevat tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista, ratkaistaan mahdollisuuksien mukaan neuvotteluteitse.

Article 10

Disputes between the Contracting Parties

1. Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall be settled, as far as possible, by negotiations.

2. Jos tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitettua riitaa ei voida ratkaista kuuden (6) kuukauden kuluessa, se saatetaan jommankumman sopimuspuolen pyynnöstä välimiesoikeuden ratkaistavaksi.

3. Välimiesoikeus perustetaan tilapäisesti seuraavalla tavalla. Kumpikin sopimuspuoli nimittää yhden välimiehen, ja nämä kaksi välimiestä valitsevat kolmannen valtion kansalaisen puheenjohtajakseen. Välimiehet nimitetään kahden (2) kuukauden kuluessa siitä, kun jompikumpi sopimuspuoli on ilmoittanut toiselle sopimuspuolelle aikomuksestaan saattaa riita välimiesoikeuteen, jonka puheenjohtaja nimitetään seuraavan kahden (2) kuukauden kuluessa.

4. Jollei tämän artiklan 3 kappaleessa määrättyjä määräaikoja noudateta, kumpi tahansa sopimuspuoli voi muun asiaa koskevan järjestelyn puuttuessa pyytää Kansainvälisen tuomioistuimen puheenjohtajaa tekemään tarvittavat nimitykset. Jos Kansainvälisen tuomioistuimen puheenjohtaja on jommankumman sopimuspuolen kansalainen tai on muuten estynyt hoitamasta kyseistä tehtävää, varapuheenjohtajaa tai hänen estyneenä ollessaan virkaiältään seuraavaksi vanhinta Kansainvälisen tuomioistuimen jäsentä pyydetään samoin edellytyksin tekemään tarvittavat nimitykset.

5. Välimiesoikeus päättää omista menettelysäännöistään.

6. Välimiesoikeus tekee päätöksensä tämän sopimuksen sekä kansainvälisen oikeuden sääntöjen mukaisesti. Se tekee päätöksensä äänten enemmistöllä, ja päätös on lopullinen ja sitova.

7. Kumpikin sopimuspuoli vastaa oman jäsenensä ja oikeudellisen edustuksensa aiheuttamista kustannuksista välimiesmenettelyn aikana. Molemmat sopimuspuolet vastaavat yhtä suurin osuuksin puheenjohtajan kustannuksista ja muista kustannuksista. Välimiesoikeus voi kuitenkin tehdä tuomiossaan erilaisen päätöksen kustannusten jakamisesta.

11 artikla

Luvat

1. Kumpikin sopimuspuoli kohtelee lakien ja määräystensä mukaisesti suotuisasti sijoituksiin liittyviä lupahakemuksia ja myön-

2. If a dispute according to paragraph 1 of this Article cannot be settled within six (6) months it shall upon the request of either Contracting Party be submitted to an arbitral tribunal.

3. Such an arbitral tribunal shall be constituted ad hoc as follows: each Contracting Party shall appoint one arbitrator and these two arbitrators shall agree upon a national of a third State as their chairman. Such arbitrators shall be appointed within two (2) months from the date one Contracting Party has informed the other Contracting Party, of its intention to submit the dispute to an arbitral tribunal, the chairman of which shall be appointed within two (2) further months.

4. If the periods specified in paragraph 3 of this Article are not observed, either Contracting Party may, in the absence of any other relevant arrangement, invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointments. If the President of the International Court of Justice is a national of either of the Contracting Parties or if he is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice-President or in case of his inability the member of the International Court of Justice next in seniority should be invited under the same conditions to make the necessary appointments.

5. The tribunal shall establish its own rules of procedure.

6. The arbitral tribunal shall reach its decision by virtue of the present Agreement and pursuant to the rules of international law. It shall reach its decision by a majority of votes; the decision shall be final and binding.

7. Each Contracting Party shall bear the costs of its own member and of its legal representation in the arbitration proceedings. The costs of the chairman and the remaining costs shall be borne in equal parts by both Contracting Parties. The tribunal may, however, in its award determine another distribution of costs.

Article 11

Permits

1. Each Contracting Party shall, subject to its laws and regulations, treat favourably the applications relating to investments and grant

tää nopeasti luvat, joita sen alueella tarvitaan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksia varten.

2. Kumpikin sopimuspuoli myöntää lakien- ja määräystensä mukaisesti väliaikaisen maahantulo- ja oleskeluluvan sellaisille luonnollisille henkilöille, jotka on palkattu ulkomailta työskentelemään toisen sopimuspuolen sijoittajan sijoituksen yhteydessä johtajina, asiantuntijoina tai teknisenä henkilökuntana, ja jotka ovat yritykselle oleellisia. Tällaisten työntekijöiden lähimmille perheenjäsenille myönnetään vastaava kohtelu isäntäsopimuspuolen alueella maahantulon ja väliaikaisen oleskelun osalta.

12 artikla

Muiden määräysten soveltaminen

1. Jos jommankumman sopimuspuolen lainsäädännön määräykset tai tämän sopimuksen lisäksi sopimuspuolten välillä ole- massa olevat tai myöhemmin vahvistettavat kansainväliset velvoitteet sisältävät joko yleisen tai erityisen määräyksen, jonka mukaan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille voidaan myöntää edullisempi kohtelu kuin tämän sopimuksen mukainen kohtelu, tämä määräys on ensisijainen tämän sopimuksen määräykseen nähden siltä osin kuin se on edullisempi.

2. Kumpikin sopimuspuoli noudattaa muita sopimusvelvoitteita, joista se on mahdollisesti sopinut toisen sopimuspuolen sijoittajan kanssa, sellaisten sijoitusten osalta, jotka se on hyväksynyt alueellaan.

13 artikla

Sopimuksen soveltaminen

Tätä sopimusta sovelletaan kaikkiin sijoituksiin, joita sopimuspuolen sijoittajat ovat tehneet toisen sopimuspuolen alueella, riippumatta siitä, onko ne tehty ennen tämän sopimuksen voimaantuloa vai sen jälkeen, mutta sitä ei sovelleta sellaisiin sijoituksiin koskeviin riitoihin, jotka ovat syntyneet, eikä sellaisiin vaateisiin, jotka on ratkaistu ennen sopimuksen voimaantuloa.

expeditiously the necessary permits required in its territory in connection with investments by investors of the other Contracting Party.

2. Each Contracting Party shall, subject to its laws and regulations, grant temporary entry and stay to natural persons who are employed from abroad as executives, managers, specialists or technical personnel in connection with an investment by an investor of the other Contracting Party, and who are essential for the enterprise. Immediate family members of such personnel shall also be granted similar treatment with regard to entry and temporary stay in the territory of the host Contracting Party.

Article 12

Application of other Rules

1. If the provisions of law of either Contracting Party or international obligations existing at present or established thereafter between the Contracting Parties in addition to the present Agreement contain a rule, whether general or specific, entitling investments by investors of the other Contracting Party to a treatment more favourable than is provided for by the present Agreement, such a rule shall, to the extent that it is more favourable, prevail over the present Agreement.

2. Each Contracting Party shall observe any other contractual obligation it may have entered into with an investor of the other Contracting Party with regard to investments approved by it in its territory.

Article 13

Application of the Agreement

This Agreement shall apply to all investments made by investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, whether made before or after the entry into force of this Agreement, but shall not apply to any dispute concerning an investment which arose or any claim which was settled before its entry into force.

14 artikla

Avoimuusperiaate

1. Kumpikin sopimuspuoli julkaisee viipymättä tai pitää muuten julkisesti saatavilla yleisesti sovellettavat lakinsa, määräyksensä, menettelytapansa ja hallinnolliset päätöksensä ja tuomioistuintensa päätökset sekä kansainväliset sopimukset, jotka voivat vaikuttaa toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksiin, jotka ovat ensin mainitun sopimuspuolen alueella.

2. Mikään tämän sopimuksen määräys ei aseta sopimuspuolelle velvollisuutta luovuttaa luottamuksellisia tai omistamiseen liittyviä tietoja tai antaa pääsyä sellaisiin tietoihin, mukaan luettuna yksittäisiä sijoittajia tai sijoituksia koskevat tiedot, joiden paljastaminen haittaisi lainvalvontaa tai olisi kyseisen sopimuspuolen asiakirjajulkisuutta koskevan lainsäädännön vastaista tai haittaisi yksittäisten sijoittajien oikeutettuja kaupallisia etuja.

15 artikla

Neuvottelut

Sopimuspuolet neuvottelevat ajoittain keskenään jommankumman sopimuspuolen pyynnöstä käsitelläkseen tämän sopimuksen täytäntöönpanoa ja tarkastellakseen sellaisia kysymyksiä, joita tästä sopimuksesta voi johtua, mukaan lukien tiedot sijoitusmahdollisuuksista sopimuspuolten alueilla. Tällaiset neuvottelut käydään sopimuspuolten toimivaltaisten viranomaisten välillä sellaisessa paikassa ja sellaisena ajankohtana, joista on sovittu asianmukaisella tavalla.

16 artikla

Sopimuksen voimaantulo, voimassaoloaika ja voimassaolon päättyminen

1. Sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen, kun niiden valtiosäännön mukaiset vaatimukset tämän sopimuksen voimaantulolle on täytetty. Sopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä sen päivän jälkeen, jona jälkimmäinen ilmoitus on vastaanotettu.

2. Tämä sopimus on voimassa kahden-

Article 14

Transparency

1. Each Contracting Party shall promptly publish, or otherwise make publicly available, its laws, regulations, procedures and administrative rulings and judicial decisions of general application as well as international agreements which may affect the investments of investors of the other Contracting Party in the territory of the former Contracting Party.

2. Nothing in this Agreement shall require a Contracting Party to furnish or allow access to any confidential or proprietary information, including information concerning particular investors or investments, the disclosure of which would impede law enforcement or be contrary to its laws protecting confidentiality or prejudice legitimate commercial interests of particular investors.

Article 15

Consultations

The Contracting Parties shall, at the request of either Contracting Party, hold consultations for the purpose of reviewing the implementation of this Agreement and studying any issue that may arise from this Agreement including information on investment opportunities in the territory of the Contracting Parties. Such consultations shall be held between the competent authorities of the Contracting Parties in a place and at a time agreed on through appropriate channels.

Article 16

Entry into Force, Duration and Termination

1. The Contracting Parties shall notify each other when their constitutional requirements for the entry into force of this Agreement have been fulfilled. The Agreement shall enter into force on the thirtieth day following the date of receipt of the last notification.

2. This Agreement shall remain in force for

kymmenen (20) vuoden ajan, ja on sen jälkeen edelleen voimassa samoin ehdoin, kunnes jompikumpi sopimuspuoli ilmoittaa toiselle sopimuspuolelle kirjallisesti aikomuksesta päättää sopimuksen voimassaolo kahdentoista (12) kuukauden kuluttua.

3. Sellaisten sijoitusten osalta, jotka on tehty ennen tämän sopimuksen voimassaolon päättymispäivää, 1-15 artiklan määräykset ovat edelleen voimassa seuraavan kahdenkymmenen (20) vuoden ajan tämän sopimuksen voimassaolon päättymispäivästä lukien.

TÄMÄN VAKUUDEKSI allekirjoittaneet edustajat, siihen asianmukaisesti valtuutettuina, ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty kahtena kappaleena Ammanissa 1 päivänä marraskuuta 2006 suomen, arabian ja englannin kielellä, kaikkien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset. Tekstien poiketessa toisistaan on englanninkielinen teksti ratkaiseva.

Suomen tasavallan
hallituksen puolesta

Jordanian hashemiittisen kuningaskunnan
hallituksen puolesta

a period of twenty (20) years and shall thereafter remain in force on the same terms until either Contracting Party notifies the other in writing of its intention to terminate the Agreement in twelve (12) months.

3. In respect of investments made prior to the date of termination of this Agreement, the provisions of Articles 1 to 15 shall remain in force for a further period of twenty (20) years from the date of termination of this Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned representatives, being duly authorised thereto, have signed the present Agreement.

Done in duplicate at Amman on 1st of November 2006 in the Finnish, Arabic and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence, the English text shall prevail.

For the Government of
the Republic of Finland

For the Government of
the Hashemite Kingdom of Jordan